

*alfabeto*

*artikolo*

*substantivo*

*adjektivo*

*komparativo*

*kaj*

*superlativo*

*pronomoj*

*tabelo de la*

*korelativaj*

*vortoj*

*adverboj*

*verboj*

*deklinado*

*prepozicioj*

*konjunkcioj*

*numeraloj*

*derivado*

*afiksoj*

*kunmetado*

*propraj nomoj*

*invito*

*Zamenhof al*

*siaj anoj !*

**Internacia**

# **LERNOLIBRO**

**por Esperantistoj de**

**Heinz Jacob**

**UNIO POR LA LINGVO  
INTERNACIA**

€ 1,20

LINGVO INTERNACIA ESPERANTO  
LINGUO INTERNACIONA IDO

INTERNACIA  
LERNOLIBRO  
POR ESPERANTISTOJ

KUN LA TABELO DE LA  
KORELATIVAJ VORTOJ, LA  
GRAMATIKO KUN MULTAJ  
EKZEMPLOJ KAJ KELKAJ  
ELDIROJ DE ZAMENHOF

DE

HEINZ JACOB  
EKZAMENITA IDO-INSTRUANTO

UNIO POR LA LINGVO  
INTERNACIA

## TABELO DE ENHAVO

paĝo

- 2 tabelo de enhavo
- 3 antaŭparolo
- 4 alfabeto, artikolo, **substantivo**, adjektivo, komparativo kaj superlativo, **personaj pronomoj**
- 6 posedaj pronomoj, montraĵ pronomoj, pronomoj adjektivaj
- 7 Zamenhof pri sia tabelo
- 8 **tabelo de korelativaj vortoj**
- 9 adverboj, **verboj**
- 10 Zamenhof pri **supersignoj** kaj **akuzativo**
- 11 deklinado
- 13 Ĉu vi scias la sencon "da, de, di"? "nei, epli"
- 14 prepozicioj
- 15 konjunkcioj
- 15 interjekcioj
- 16 "-aj" kaj "-oj" en Esperanto
- 17 numeraloj
- 17 **derivado**
- 18 **afiksoj**
- 23 kunmetado, sintakso, propraj nomoj
- 24 **Zamenhof kaj lia reformesperanto**
- 25 Origino di la artificioza muziko
- 26 Invito al komuna laboro
- 28 Ciencistoj judikas pri Ido
- 29 Literaturo
- 30 Kompletaj Gramatikoj detaloza
- 32 Ido-Himno

Ĉiuj rajtoj rezervitaj!—Prezo —,50 SFr.; 6d.; —,50 Mk.; 2,50 FFr.; —,50 Belga; 40 ĉre.

## ANTAŬPAROLO!

(prefaco)

Ĉi tiu internacia lernolibro enhavas la ĉefajn ŝanĝojn per kiuj la lingvo internacia Ido diferencas de Esperanto.

Ankaŭ oni penis klarigi la ŝanĝojn je sintakso kaj stilo. Ne estus taŭga doni kompletan liston de ĉiuj pronomoj, adverboj, prepozicioj, konjunkcioj, interjekcioj, sed la tabelon Zamenhof'an vi trovas tradukita en ĉi tiu libreto.

Ĉi tiu libreto estis verkata baze sur la "*Lernolibro*" de Antono Waltisbühl (Zürich 1908) sed kompletigata laŭ la hodiaŭa stato de la lingvo.

Se oni volas komplete profiti ĉi tiun lernolibron, verkitan tute en Esperanto, oni devas ankaŭ uzi kaj studi la novan vortaron "*Esperanto-Ido*" de Heinz Jacob (Berlin 1934, 1,—Mk.) enhavanta pli ol 3000 vortojn en Esperanto kaj Ido. Krome la gravan verkon "*Kompleta Gramatiko Detaloza di la Lingvo Internaciona Ido*" de Louis de Beaufront (Luxemburgia 1925, 1,80 Mk.) klarigantan ĉiujn regulojn de Ido sur 232 paĝoj, kaj tute en Ido.

Ni invitas vin, studi ĉi tiun lernolibron kun kritiko kaj atento. Vi vidos, ke estis necese fari tiujn ŝanĝojn Idajn, por evoluigi la grandan ideon de la majstro kaj por doni al ĝi la formon en kiu tiu lingvo estos plej praktika por la plej granda nombro da homoj.

Ĉiu serioza studento de Esperanto kaj de la evolucio de la helpa lingvo ĝenerale, trovos ke Ido estas la pli alta formo de Esperanto, estanta la lingvo de la estonteco.

Londono, 1934

LA AŬTORO

## LA ALFABETO

(la alfabeto)

La alfabeto ne plu enhavas la supersignajn literojn ĉ, ĝ, ĥ, ĵ, ŝ, ŭ. Sed oni havas tri naturajn literojn **q, x, y** kaj du digramojn, **ch=ĉ** kaj **sh=ŝ**. **ĝ** estas anstataŭata per **j**; **j** per **j**; **j** per **y**; **ĥ** per **k**; **ŭ** per **u**.

“**j**” prononciĝas kiel la ĝisnuna “**j**” aŭ “**ĝ**”; **y** kiel ĝisnuna **j**; **x** kiel **ks, kz**, aŭ **gz**, kaj **q** kiel **k** (ĝi ĉiam antaŭiras u konsonantan).

La akcento estas sur la antaŭlasta silabo, sed **i** kaj **u** antaŭ alia vokalo ne formas propran silabon. **familio, rádio.** En infinitivoj la akcento estas sur la lasta silabo, **kurár, amár, vidár.**

## LA ARTIKOLO

(la artiklo)

La artikolo **la** havas multnombron **le**, sed nur, se la multnombro ne estas indikata en aliaj vortoj, **le x, le Gracchus, le -aj, le -oj, le mea, le nia.**

## LA SUBSTANTIVO

(la substantivo)

La substantivo finiĝas en ununombro per **-o**, sed en multnombro per **-i, patro, patr-i, dom-o, dom-i.**

## LA ADJEKTIVO

(la adjektivo)

La adjektivo, kiu finiĝas per **-a** estas neŝanĝebla, **bona patro, bona patri; granda domo, granda domi.**

Oni povas elizii la finaĵon **-a** de la artikolo kaj de la adjektivoj, precipe post sufikso adjektiva kiel **-al, amikal ago.** Oni ankaŭ povas kunfandi la vortojn de **la=del.**

## KOMPARATIVO KAJ SUPERLATIVO

(komparativo e superlativo)

|       |              |          |                        |
|-------|--------------|----------|------------------------|
| plu   | anstataŭ pli | oni uzas | minim anstataŭ malplej |
| maxim | „ plej       | tam      | „ tiel                 |
| min   | „ malpli     | kam      | „ kiel, ol             |

La hundo estas la plej fidela besto = **La hundo esas la maxim fidela animalo.**

## LA PRONOMOJ

(la pronomi)

|                            |                  |
|----------------------------|------------------|
| La personaj pronomoj estas |                  |
| ununombro :                | multnombro :     |
| me anstataŭ mi             | ni por ni        |
| tu „ (ci)                  | vi „ vi          |
| vu „ vi                    | ili „ ili        |
| il(u) „ li                 | eli anstataŭ ili |
| el(u) „ ŝi                 | oli „ ili        |
| ol(u) „ ĝi                 | su „ si          |
|                            | on(u) „ oni      |

La tri seksoj en la multnombro de la tria persono montras la precizan diferencon.

La **posedaj pronomoj** estas koresponde

|                     |             |
|---------------------|-------------|
| mea = mia           | nia = nia   |
| tua = cia           | via = via   |
| vua = via           |             |
| ilua = lia          | ilia = ilia |
| elua = ŝia          | elia = ilia |
| olua = ĝia          | olia = ilia |
| (lua = l (ŝ, ĝ) ia) | sua = sia   |

Oni ankaŭ povas uzi **lu** en ununombro kaj **li** en multnombro, se oni ne volas montri la sekson.

Se la poseda pronomo rilatas al la subjekto de la ĉeta frazo, oni uzas **su**. **Ilu razas ilu** (=la barbisto razas Henriko), **ilu razas su** (=Henriko razas su : Henriko). **Ilu prenas ilua libro** (=Henriko prenas la libro de Paulo). **Ilu prenas sua libro** (=Henriko prenas sua : la libro de Henriko).

La **montraj pronomoj** estas  
 por proksima objekto por malproksima objekto  
 ica = ĉi tiu pronomo ununombra ita = tiu  
 ici = ĉi tiuj pronomo multnombra iti = tiuj  
 ico = ĉi tio pronomo abstrakta ito = tio

Oni povas elizii la i- komencan, se la belsoneco tion permesas.

Se oni bezonas indiki la sekson, oni prefiksigas al **ca, ci, ta, ti** (neniam al **co, to**) la personajn pronomojn, **il, el, ol** kaj ricevas la kunmetitajn pronomojn:

ununombro: ilca, elca, olca; iltā, elta, olta.  
 multnombro: ilci, elci, olci; ilti, elti, olti.

**Ta, ti, to** estas uzataj ĝenerale kiel antaŭirantaj determinativoj de la relativaj pronomoj **qua, qui, quo**.

La **relativaj kaj demandaj pronomoj** estas  
**qua** = kiu (ununombre, por la objektoj determinataj).  
**qui** = kiuj (multnombro, por la objektoj determinataj).  
**quo** = kio (abstrakta, por aĵo nedeterminata).

**Qua** estas uzata ankaŭ kiel adjektivo. **Qua venis?**  
**Qua homo venis? Qua homi venis? La homo, qua venis.**  
**La homi, qui venis.**

La **pronomoj adjektivaj** estas  
 tala = tia nula = neniu  
 quala = kia ula = iu  
 tanta = tiom granda, multa irga = iu ajn  
 quanta = kiom granda, multa ipsa = mem  
 omna = ĉiu (kolektive) altra = alia  
 singla = ĉiu unuope (izolite) poka = malmulta

Multa, kelka, sama, cetera, plura restas sensanĝaj.

Por igi pronomon multnombra, oni ŝanĝas la finajon **-a** al **-i**; por igi ĝin abstrakta oni ŝanĝas ĝin al **-o**. Same kun la aliaj vortoj.

“La maxim bona internacia lingvo esas ta, qua prizentas la maxim granda facileso a la maxim multa homi.”

Ico esis la ĉefa principo ye la kreo di Ido (Reformesperanto).

Zamenhof antaŭ kvardek jaroj

## PRI MIA TABELO:

“Mi proponas detruiri la reciprokan aranĝon de la tabelo kaj rigardi la membrojn de la tabelo kiel simplajn vortojn sen reciproka interrilato.” Esperantisto 1894. paĝo 20. Zamenhof proponis akcepti la jenajn vortojn:

| Esperanto | proponita | Ido       |
|-----------|-----------|-----------|
| ĉia       | omne      | omnaspeca |
| ĉiam      | semper    | sempre    |
| ĉio       | omno      | omno      |
| ĉiu       | omnu      | omnu      |
| ĉiuj      | omni      | omni      |
| kiam      | kvandu    | kande     |
| kie       | ubu       | ube       |
| kiel      | kom       | quale     |
| kio       | kvo       | quo       |
| kiom      | kvantu    | quante    |
| nenia     | nule      | nulspeca  |
| tie       | ibu       | ibe       |
| ĉi tie    | hik       | hike      |
| tiom      | tantu     | tante     |

Ĉu vi vidas la similecon kun Ido?

Zamenhof estis la pioniro de la Lingvo Helpa kaj la profeto de ĝia evolucio,

**SEKVU ZAMENHOF!**



## FORIGU LA SUPERSIGNOJN

“Signoj superliteraj. Tiu ĉi punkto, kiu siatempe en teorio ŝajnis tute sensignifa, en la praktiko montris sin kiel tre grava barilo por la disvastigado de nia lingvo. Danke al tiuj ĉi signitaj literoj, kiujn la presejoj ne posedas, la libera ĉialoka presado de libroj en aŭ pri nia lingvo kaj la publikigado de nia lingvo per gazetoj fariĝis preskaŭ nebla. Ni devas tiujn ĉi literojn forigi.”

(Esperantisto, 1894, paĝo 4)  
(Ĉi tiu malfacilaĵo ankoraŭ ekzistas hodiaŭ, tial Ido uzas la naturan alfabeton sen iuj ajn supersignoj).

### . . forigo de la akuzativo

#### prezentos grandan faciligon. . .

“La akuzativo. Mi proponas forigi la akuzativon kiu de unu flanko prezentas grandan malfacilaĵon al multaj personoj kaj de la dua flanko kontraŭparolas al la komuna spirito de nia lingvo, kiu havas deklinacion nur per prepozicioj . . . la forigo de la akuzativo prezentos grandan faciligon por la lingvo.” paĝo 17.

(je Ido la akuzativo estas segunvola, kaj uzata nur je neceseco).

Zamenhof estis la pioniro de la Lingvo Helpa kaj la profeto de ĝia evolucio,

**SEKVU ZAMENHOF!**

Krome ekzistas infinitivo de la estinteco **-ir**, kaj infinitivo de la estonteco **-or**. Kompreneble, ili estas malofte uzataj je kazo de bezono. Ekzemple **Me kredas ja venir adhike**=mi kredas jam esti veninta ĉi tien; **il semblas respondor nulo**=ŝajnas, ke li respondos nenion. Oni vidas, ke la tri finaĵoj **-ar, -ir, -or** analogas regule al la tri finaĵoj **-as, -is, -os** de la indikativo. Tiel la tri literoj **a, i, o** montras la tri tempojn tute regule en indikativo, en infinitivo kaj en la du participoj, aktiva kaj pasiva.

La ordona modo finiĝas per **-ez**, anstataŭ **-u**. **Venez, marchez, parolez, kantez.**

La konjugado aktiva restas sama. La tempoj kunmetitaj estas formataj per **esar** kiel ĝis nun per esti. Oni povas elizii **-as** de la verbo en la estanteco.

|         |         |         |        |
|---------|---------|---------|--------|
| me esas | amanta, | aminta, | amonta |
| me esis | ”       | ”       | ”      |
| me esos | ”       | ”       | ”      |
| me esus | ”       | ”       | ”      |
| esez    | ”       | ”       | ”      |

“me esis, esos, esus, esez aminta” povas esti mallongigita al **me amabis, me amabos, me amabus.**

La konjugado pasiva ankaŭ restas sama, escepte de la ŝanĝiĝo de esti al **esar**. Sed oni povas mallongigi la formojn kunmetitajn laŭ la jena maniero

|         |                     |
|---------|---------------------|
| me esas | vidata = me videsas |
| me esis | vidata = me videsis |
| me esos | vidata = me videsos |
| me esus | vidata = me videsus |
| me esez | vidata = me videsez |
| esar    | vidata = videsar    |

La pasivo ofte respondas al Esperanto-afikso “-iĝ.” troviĝi=**trovesar** (esar trovata), uziĝi=**uzesar** (esar uzata). Ekz.: **Ica libro lektesas facile, ica vorto uzesas rare.**

## LA DEKLINADO

(la deklinado)

Anstataŭ “de” oni uzas **di** por la genitivo kaj anstataŭ “al” oni uzas **a** por la dativo (je Ido “al” signifas “a la” kunfanditan).

## Ido :

la patro  
di la patro  
a la patro  
la patro(n)  
la patri  
di la patri  
a la patri  
la patri(n)

## Esperanto :

la patro  
de la patro  
al la patro  
la patron  
la patroj  
de la patroj  
al la patroj  
la patrojn

La finaĵo "n" de la akuzativo ne estas deviga en Ido. Ĝi nur estas necesa se la komplemento de verbo antaŭiras la subjekton, por eviti miskomprenon. Ekz.: **La instruktisto docas la skolano.** Por emfazo oni povas diri **La skolanon la instruktisto docas.** Esperanto diras: "Esperanto teksos sian reton kovranta la mondon" kaj Ido diras "**Esperanto texos sua reto kovranta la mondo.**" Rimarku, ke la akuzativo neniel helpas je tiuj kazoj por montri la sencon, sed la akuzativo de Esperanto igas la korektan uzon de Esperanto tre malfacila. Vidu la dirojn de Zamenhof.

## Ekzemplo en Ido :

*ilu amoras elu* = li amas ŝin  
*elu amoras ilu* = ŝi amas lin, sed oni diras  
*elun ilu amoras* = ŝin li amas  
*ilun elu amoras* = lin ŝi amas

Ido ĝuas tute la saman liberecon pri vortordo kiel Esperanto.

*Kurta probotexto en Ido*

Ido esas la rezultajo di multyara explori, labori ed experienci e ja pruvus sua apteso en multa internaciona Ido-kongresi. La vortaro di Ido konstante adaptesas al moderna bezoni da la Ido-Akademio e la linguo developesas segun la principi di facileso e precizeso.

Multa homi en la mondo estoras igar Ido la komuna posedajo di la homaro !

## Ĉu vi scias la sencon ?

"La ŝtrumpoj estas ŝtelitaj de la knaboj de la fiŝkaptisto."

Ĉi tio havas multajn sencojn kaj tradukiĝas Ide :

1. La kalzi esas furtita **da** la pueruli **di** la pektisto
2. " " " **da** " **de** "
3. " " " **de** " **da** "
4. " " " **de** " **di** "

## Ĉu vi scias la sencon ?

Prof. NN. diras,\* ke ĉi tiu eksperimento estas **neeb**la.

Ĉi tiu havas du sencojn kaj tradukiĝas Ide :

1. Prof. NN. dicas, ke ica eksperimento esas neposibla. (eb
2. Prof. NN. dicas, ke ica eksperimento esas negebla. (de "nei" kun la sufikso -eb



## LA PREPOZICIOJ

(la prepozicioni)

La prepozicioj en, exter, sur, super, sub, inter, tra, trans, preter, che, apud, pro, por, per, pri, kun, sen, dum, ye restas ŝenŝanĝaj.

Kelkaj prepozicioj ŝanĝas la sencon, nome antaŭ iĝas **ante**; post iĝas **pos**, sed ambaŭ nur temas pri tempo. Kiam oni parolas pri loka antaŭeco aŭ posteco, oni uzas **avan** kaj **dop**. Ekzemple **Il marchis avan me, ma me arivas ante il, nam il haltis avan la fino di la voyo**.

De indikas nur la lokon de foriro, la devenon, originon, ankaŭ la materion kaj la enhavaĵon. Ĝi do estas uzata ankaŭ anstataŭ "da" en Esperanto. Ekz.: **de Paris a Lyon**; **de nun**; **un metro de drapo**; **amaso de homi**; **taso de teo**. Sed oni ne devas uzi ĝin post la adjektivoj kaj adverboj pronomaj: **kelka homi, multa hundi, poka manĝaji**.

Da estas uzata por la aganto aŭ kreanto. **La poemi da Goethe, la diskurso dal oratoro, il esas amata da omni**.

Di estas uzata anstataŭ "de" por montri la apartenon aŭ ĝeneralan rilaton, kiel la genitivo. **Doktoro di scienci, la domo di la societo, la linguo di popolo**.

Oni povas kunfandi la tri prepozicioj **da, de, di** kun la artikolo al **dal, del, dil**. Ili forigas ĉiujn malklarojn, kiujn povis naski la prepozicio "de" en Esperanto.

Ekz.: *Me recevis de Alexandro la libro da Shakespeare di Petro*. Tiu libro estas verkita **da** Shakespeare, ĝia posedanto estas **Petro** kaj la persono kiu donas ĝin al mi estas **Aleksandro**.

La prepozicioj **ad** kaj **de** povas esti kunigataj kun aliaj prepozicioj por indiki la movon de aŭ al. **Adavane!** = antaŭen! **La muso kuris desub la lito adsub la armoro**. **La hundo kuris a(d) la gardeno aŭ kuris aden la gardeno**. **depos** = ekde. **Po** signifas la aĵon, por kiu oni interŝanĝas alian aĵon. **me kompris (aĉetis) la domo po dekamil franki, me pagis dekamil franki po la domo, on abonas la revuo po kin franki yare**. Responde al Esperanta "po" uziĝas **single, me kompras sigari po dek cti. single**.

**ultra** = krom, **vice** = anstataŭ. Ĉiuj prepozicioj povas iĝi adverboj per alveno de la finaĵo -e; **fore, pose, dope**.

## LA KONJUNKCIOJ

(la konjuncioni)

La novaj konjunktioj estas

|  |                 |               |
|--|-----------------|---------------|
| ed = kaj   | or              | = aliflanke   |
| od = aŭ  | kad             | = ĉu          |
| nam = ĉar (nur je ĉef-prepozicioj; je aksesoraj prepozicioj "ĉar" tradukiĝas per "pro ke") | sive . . . sive | = ĉu . . . ĉu |
|  | ma              | = sed         |
|  | lore            | = tiam        |
|  | pro quo         | = kial        |

La vortoj **ad, ed, od, kad** povas esti mallongigataj por belsoneco al **a, e, o, ka** se la sekvanta vorto ne komencas per vokalo, sed **ad** devas esti uzata ĉiam plena en kunmetaĵoj.

La prepozicioj naskas konjunktiojn per simpla kaj regula alveno de **ke**; **por ke, pro ke, ante ke, pos ke, depos ke, dum ke, til ke, sen ke, segun ke, ultra ke, vice ke, ktp**.

Aliaj konjunktioj estiĝas el adverboj kun **ke**, ekz.: **tale ke, tante ke**.

## LA INTERJEKCIOJ

(la interjecioni)

La interjekcioj estas la samaj, escepte tiuj, kiuj venas de alispecaj vortoj. Oni devas rimarki, ke neniu darfas esti uzata kiel radiko aŭ afikso!

ha! he! ho! ve! nu! fi! hura! hola! hem! hop! krak! krik! krik-krak! uf! paf! plump! sus! psit! shut! hu-hu! ba! Komparu Kompleta Gramatiko Detaloza, paĝoj 93/94.

*Kurta probotexto en Ido*

La invento dil imprim-arto kreis la jurnalaro, la linguo internaciona kompletigos e perfektigos ita geniala inventuro. Ol inauguros nova epoko en la evoluciono dil homaro e duktos la populi a vera, inter-popula kunlaboro en omna domeni dil homala vivo.

Zamenhof antaŭ 40 jaroj.

## -AJ KAJ -OJ EN ESPERANTO

“Multaj kompetentaj personoj estas konvinkitaj, ke kelkaj ŝanĝoj kaj plibonigoj estas dezirindaj kaj eĉ necesaj. Ekzemple la multaj groteskaj kaj absurdaj finaj “j” devas esti aboliitaj.” Tiaj kaj aliaj malbelaĵoj kaj malfacilaĵoj estas aboliitaj de la Internacia Lingva Delegacio.

“Multa kompetenta personi estas konvinkita, ke kelka chanĝi e plubonigi esas dezirinda, e mem necesa. Exemple la multa groteska ed absurda finali “j” devas esar abolisita.” Tala ed altra ledaji e desfacilaji esas abolisita da la Internaciona Linguala Delegitaro.

La multnombromon ni proponas formi per la finiĝo **-i**; . . . sekve anstataŭ patroj ni diros patri (kiel en Ido, H.J.).

La **adjektivoj**. Mi proponas: Deklinacion ili ne havas, ĉar ĝi estas superflua balasto, kaj sufiĉas, se la deklinacio ekzistas ĉe la substantivoj (kiel en Ido, H.J.)—Zamenhof en la gazeto Esperantisto 1894, paĝoj 17/18.

Zamenhof estis la pioniro de la Lingvo Helpa kaj la profeto de ĝia evolucio,

## SEKVI ZAMENHOF!

## LA NUMERALOJ

(la nombro-vortoj)

La nomoj de la nombroj restas samaj, escepte de unu = un (adjektive), unu (substantive). Oni formas unu kaj je la multnombro uni, kiel alru kaj altri; kvar = quar; kvin = kin; ses = sis; naŭ = non.

Ido kunigas la nombrojn per e = + aŭ a = ×. dekesis = 16; dek-e-non = 19; duacent-e-tri = 203; mil-e-nonacent-e-triadek-e-quar = 1934.  $\frac{1}{2}$  = kvin dekduonoj = kin dek-e-duimi;  $50 \times \frac{1}{2}$  = kvindek duonoj = kinadek duimi.

La ordaj nombroj estas formataj per la sufikso -esm: unesma, duesma, triesma, nonesma, duadekesma.

La sufikso “-obl” estas ŝanĝata al -opl kun sama senco: duopla, triopla.

La sufikso -on estas ŝanĝata al -im. Por indiki la horon oni diras Esas kloko tri ed un quarimo = estas la tria kaj unu kvarono. Horo estas streko, kloko estas punkto da tempo.

## LA DERIVADO

(la derivado)

La gramatikaj finaĵoj (-o, -a, -e, -ar) servas nur por determini la gramatikan specon de la vorto. Senpera derivado okazas per simpla anstataŭado de unu gramatika finaĵo per alia. Ĝi efikas nur transigon de la sama ideo el unu vortspeco al alia. Ŝanĝo de senco povas okazi nur per pera derivado, t.e. per alveno aŭ foriĝo de afiksoj aŭ per kunmetado.

La substantivo senpere derivita de verbo signifas la agon aŭ staton esprimatan de tiu verbo: laborar, laboro; parolar, parolo; esperar, espero.

Oni povas senpere derivi verbon de substantivo nur kiam ĉi tiu esprimas agon aŭ staton.

La adjektivo senpere derivita de substantivo havas la saman sencion, kaj do signifas “kiu estas tia” vidvo, vidva; oro, ora.

La substantivo senpere derivita de adjektivo signifas

personon. Oni do ne uzas ian ajn sufikson. **blinda**, **blindo**; **nobela**, **nobelo**; **celiba**, **celibo**.

Kontraste oni ne povas uzi adjektivon senpere derivatan anstataŭ substantivo kun prepozicio **di**. Ĉar tiu prepozicio indikas rilaton, do novan elementon de senco, kiu devas esti esprimata per speciala elemento de vorto. Oni ne povas diri "gardena pordo" anstataŭ **pordo di gardeno**. Oni devas diri **pordo di gardeno** aŭ kun afikso **gardenala pordo**.

La adverbo senpere derivata de adjektivo signifas "per tia maniero" **rapide**=rapidamane; **riche**=richamane.

Oni do ne darfus mekanike fari senperajn derivadojn de ĉiuj vortoj. Oni povas diri **fidela**, **fidelo**=homo fidela, **fidele**; sed oni ne povas diri fidelan anstataŭ **esar fidela**=fidel-esar, nek fidelo anstataŭ **fidel-eso**, ĉar se tio estus eble, la sufiksoj kaj **esar** (esti) havus nenian senco kaj nenian utilecon.

La uzo de senpera derivado eble igas lingvon pli facila por la lernantoj, sed igas samtempe la esprimojn malpli precizaj kaj malpli klaraj. Estas facile uzi la senperan derivadon, sed estas ofte malfacile kompreni ĝin kun la preciza senco.

Ekz.: florar de floro, sanar de sana, domar de domo, fruar de frue havas nenian senco. Ĉu florar signifus esti floro, aŭ produkti florojn, aŭ ornami per floroj? Ĉu sanar signifus esti aŭ igi aŭ igi sana? Ĉu domar signifus loĝi aŭ konstrui? ktp.

Same kiel oni bezonas sufiksojn por esprimi "igi" aŭ "igi" oni bezonas sufiksojn por "produkti," "provizi," aŭ "esti," kaj por ĉi tiu lasta nocio la plej simpla kaj natura esprimo estas la radiko mem de la verbo **es-ar**=**-es**, kiu anstataŭas la ĝisnunan **-ec**.

## LA AFIKSOJ (prefiksoj kaj sufiksoj)

(la afiksi,  
prefiksi e sufiksi)

En Ido oni neniam uzas la afiksojn memstaraj, ĉar ilia senco ne estas kompleta.

La afiksoj kun sama signifo en ambaŭ lingvoj estas: -ach (-aĉ), -ad, -aj (-aj), -an, -ar, bo-, des- (mal-), dis-, ebl-, eg-, -em, -estr-, -et, ex- (eks-), -ey, (-ej), ge-, id-, -ig-, -il-, -in-, -ind-, -ism-, -ist-, mis-. Retro- (re-, loka signifo, reen), ri- (re-, tempa signifo ree, refoje).

### Afiksoj kiuj diferencas je la signifoj estas:

-er la Ido-sufikso -er signifas 'amatora'; *fotografar*, *fotografaro*, kontraste al *fotografisto*. La Ido-sufikso **-un** anstataŭas la Esperanto-sufikson -er.

-ul la Ido-signifo estas 'virsekso,' maskula kontraste al -in=femina. Oni ne uzu -ul por substantivigi la adjektivojn, kiel oni faras dirante 'blindulo, virgulino,' ĉar en Ido tiuj personoj ne estas karakterizitaj per io, kio nomiĝas **blindo**, **virgo**, sed ilia kvalito estas **blindeso**, **virgeso**. *Blindi* kaj *virgi* estas la personoj.

-um ĉi tiu sufikso estas ankoraŭ uzata kun senco nedeterminata, sed malpli ofte, ĉar je kelkaj kazoj ĝi estas anstataŭata de aliaj afiksoj pli precizaj: aerumi=*aerizar*, ventumi=*ventizar*, datumi=*datizar*, krucumi=*krucagar*, amindumi=*kurtezar*; kiel oni vidas, oni kelkfoje uzas la radikon 'agar' kiel sufikson. La sufikso -um estas tre malofte uzata en Ido, *honoruma*=pro honoro, kaj la Ido-Akademio decidis pri ĝia uzo.

### Novaj prefiksoj de Ido

Oni devas eviti la amasigon de la afiksoj, se oni konas ununuran radikon esprimantan la saman nocion. Tro multaj afiksoj en unu vorto malklarigas la senco.

**anti-** signifas kontraŭ; *anti-imperialista*, *anti-semido*.

**arki-** (ĉef-) homo kun alta titolo; *arki-episkopo*, *arki-duko*.

**bi-** 'du' en scienca lingvo; *bi-kapa*. Oni ankaŭ uzas mono-, quadri- k.t.p.

**gala-** estas internacia afikso; *gala-festo, gala-robo, gala-reprezentado*.

**mi-** signifas duone; *mi-aperita, mi-dormanta, mi-frato* = filo naskita de sama patr(in)o sed dua edz(in)o; *stif-frato* = filo kunportita de la nova edz(in)o.

**par-** 'el' je la senco 'tute'; *parlernar* = ellerni, *parlektar* = legi.

**para-** signifas ŝirmon; *para-pluvo* = ombrelo, *para-suno* = sun-ombrelo; *para-fulmino* = fulmodirektilo (-ŝirmilo).

**pre-** anstataŭas je kunmetitaj vortoj la prepoziciojn *ante* kaj *avan* (por havi kunmetaĵojn pli mallongajn kaj pli internaciajn). *Preludo, prehistorio, predicar, previdar, preurbo, prefixi*.

### Novaj sufiksoj de Ido

**-ag** estas la radiko de *agar*; *martel-agar* = marteli (priagi, trakti per martelo); *kruc-agar* = krucumi.

**-al** formas adjektivojn de substantivoj kun la senco 'rilata al,' 'apartenanta al'; *universala, normala, nacion-ala, racion-ala*. De tiuj adjektivoj oni ofte derivas aliajn vortojn, kiel *universaleso, racion-aleso, nacionaleso, racionalismo, racionalismo*. Oni uzas -al por derivi internaciajn vortojn.

**-ari** signifas la objekton aŭ ricevanton de ago, speciale je juraj nocioj; *pagario* = ricevonto de mono.

**-atr** formas adjektivojn, kun la senco 'simila al'; 'kio aspektas kiel. . . .' *verd-atra, red-atra, sponj-atra*.

**-e** signifas kolora, havanta la koloron; *oro, or-e-a; arjento, arjentea; lakto, laktea*.

**-ed** 'plena je,' kvanto pleniganta la objekton; *glaso, glas-ed-o de aquo; manuo, manuedo de pizi*, tiu sufikso respondas al la Esperanto-prepozicio "da."

**-end** formas adjektivojn derivatajn de verboj analoge al -ind, kun senco iom diferenca 'kion oni devas' sed sen la ideo de merito; *problemo solvenda* = problemo kion oni devas solvi, sed eble ĝi estas nek *solvota* nek *solvinda*. Ĉi tiu sufikso jam estas uzata de kelkaj Esperantistoj.

**-eri** signifas domon; *imprimo, imprimerio* = presejo, sed -eri signifas ne nur la lokon sed ĝi rilatas ankaŭ al la tuta objekto; *fabrikerio, restorerio*.

**-es** estas simple la radiko de la verbo *esar*. La sufikso -ec estas ne-bezona. -es servas por derivi la econ aŭ la staton; *granda, grand-es-o, membro, membreso*.

**-esk** ĉi tiu sufikso anstataŭas la prefikson ek- kaj la sufikson -iĝ je signifo aktiva; *dorm-esk-ar* = ekdormi; *sid-esk-ar* = sidiĝi (aŭ eksidi); *iracar* = koleri; *iraceskar* = ekkoleri; riĉ = richa; riĉiĝi = *richeskar*; sed *videskar* nur signifas ekvidi (= vidantiĝi). La pasivan sencon de -iĝ oni esprimas Ide per . . . -es . . . (*subite*); vidigi = *subite videsar*; aŭ per *divenar* se memstara; estiĝi = *divenar*. Ofte Ido havas novajn radikojn por la vortkunmetaĵoj per -iĝ; plioftiĝi = *akumular, kumular, amasigar*.

**-i** signifas la landon regatan de persono; *rejo, rejio, duko, dukio, paroĥo, paroĥio*.

**-ier** la nova sufikso -ier, kiu enhavas la ĝeneralan sencon "kiu portas," anstataŭas la sufikson -ing kaj krome la sufikson -uj por la nomoj de plantoj. Ekzemple *kandel-iero, milion-iero, plum-iero, pom-iero, roz-iero, kafe-iero, te-iero* (ĉiuj arboj, arbetoj aŭ plantoj). Anstataŭ *prun-iero* oni povas diri = *prun-arbore*.

**-if** signifas produkti; *frukti-if-ar, burjonifar, sudorifar, sangifar*.

**-ik** signifas 'malsana je'; *korĉi-ik-a, pulmonika, stomakika, ftiziiko*.

-iv 'kapabla al,' 'povanta fari'; *instrukt-iv-a, konvinkiva, nutritiva.*

-ivor signifas 'manĝanta,' ensorbanta; *karn-ivor-a, omnivorora, tempivorora, fruktivorora; laboro tempivorora.*

-iz signifas 'provizi per, igi havanta'; *armo, arm-izar; krono, kronizar; oro, orizar; vesto, vestizar;* kiel ceteraj verboj, la verboj per -iz naskigas substantivojn kiuj signifas la agon. *Elektrizo, limitizo.*

-oz 'plena je, ornamita de,' 'enhavanta'; *sabloza, danĝer-oz-a, kurajoza.* Ĝi ofte anstataŭas la malutilajn -plena, -riĉa; *arboro branch-oz-a=arbo branĉoriĉa,* oni klare diferencigas -oz de -al: *spac-al-a=rilata al spaco; spacoza=kio enhavas multan, grandan spacon.*

-un anstataŭas la Esperantan sufikson -er; *sablo, sabluno.*

-ur ĉi tiu sufikso signifas produktaĵon el ago; *skrib-ar, skrib-uro, apert-ar, apert-uro.* Kontraste -aj (aĵ) signifas ion konsistanta el. *lan-o kaj lan-aĵo, sukro kaj sukraĵo.*

-uy ne servas por formi nomojn de arboj aŭ plantoj, nek nomojn de landoj (vidu la geografiajn nomojn). Ĝi nur esprimas skatolon, vazon ktp. kiu enhavas la aĵon indikata de la radikoj; *inko, ink-uyo; papero, paper-uyo.*

-yun oni uzas ĉi tiun radikon kiel sufikson por parton de la signifo de '-id'; *bovyuno, bov-yunino* anstataŭ bovido, bovidino. La sufikso -id signifas nur la laŭnaskan posteulon, tiun, kiu per nasko devenas de iu; *Napoleon-ido, Heraklido.* Sed juna aŭ maljuna, la 'ido' estas ĉiam 'ido,' kiel do bovido estas necese juna bovo aŭ bov-yuno?

Oni devas aldoni la adverbojn aŭ prepoziciojn kiujn oni uzas kiel prefiksojn (speciale antaŭ verboj), el kiuj mi mencias: **vice, ne, sen, en, ek, for, kun, inter, de, plu, min** ktp.

## LA KUNMETADO DE LA VORTOJ KAJ LA SINTAKSO

(*la kompozado de la vorto e la sintakso*)

Oni devas meti laste la precipan radikon, t.e. tiun, kies sencon determinas la ceteroj: **dormo-chambro, vapor-navo, cielblua, sabro-batar.**

Oni povas diri **enirar la chambro=irar aden la chambro, tra-irar la strado=irar tra la strado.** En pura aquo oni **tra-vidas la stonoj di la fundo,** oni ne travidas la akvon mem, sed oni vidas la ŝtonetojn tra la akvo. Do, la adjektivo "travidebla" uziĝas nur por la ŝtonetoj, kaj neniam por la akvo. Tiu estas **diafana.**

Oni devas sekvi la normalan vort-ordon. 1. subjekto, 2. verbo, 3. komplemento.

## LA PROPRAJ NOMOJ

(*la propra nomi*)

Principe la propraj nomoj estas propraĵo de la persono, urbo aŭ rivero ktp. kaj devas esti neniam ŝanĝataj eĉ ne je finaĵo aŭ ortografio. Se ili ne estas skribataj per Latina alfabeto de siaj posedantoj, oni devas transskribi ili laŭfonetike. Ekz.: *Caesar, Goethe, Shakespeare, Corneille, Tolstoy, Sokrates, Pushkin; Paris, London, Berlin, Roma, New York, Firenze, Napoli, München, Genève, Thames, Seine, Spree* ĉiuj skribataj kiel en la lando aŭ urbo mem.

Nomoj de landoj havas la sufikson -ia anstataŭ -uj Esperanta. *Anglia, Dania, Francia, Germana, Grekia, Hispania, Hungaria, Italia, Japonia, Polonia, Turkia.* La nomoj finiĝantaj per -lando estas *Nederlando, Holando, Irlando, Finnlando, Islando, Nova Zelando.* Oni diras *Nederland-ano, Finland-ano, Dani-ano, Germani-ano* sed oni ankaŭ diras por mallongigi *Anglo, Dano, Franco, Germano, Greko, Hispano* ktp. Same *Franca* (linguo), *Angla, Germana.* Komparu la "Kompleta Gramatiko Detaloza" paĝoj 24/27. Ĉiuj nomoj aŭ vortoj derivataj de nomoj estas komencataj per majuskloj=**Angla kolonii, Sueda autori, Germana vari.**

## Zamenhof kaj lia Reformesperanto.

Resumo de liaj ses ĉefaj proponoj kiuj estas enkondukitaj je Ido (Reformesperanto):

1. forigo de la signoj superliteraj
2. forigo de la akuzativo deviga
3. formado de la multnombro per -i
4. ne-ŝanĝebleco de la adjektivoj
5. forigo de la artefarita tabelo
6. kaj ankaŭ revizio de la vortaro

Ĉi tiuj proponoj estis rifuzataj de 157 kontraŭ 107 voĉoj Esperantistaj kiel Zamenhof skribis en la "Fina rezultato de la voĉdonado" je Novembro 1894. Do kvindek homoj haltigis la evolucian de la admirinda verko.

"Kelkaj pensas, ke la farita decido malpermesas por ĉiam ian ŝanĝon en nia lingvo, kaj faras ĝin por ĉiam tute rigida. Tio ĉi estas eraro. Ĉu iam poste oni faros iajn ŝanĝojn aŭ ne,—pri tio neniuj decidis nek povas decidi."

**D-ro L. Zamenhof** en "Esperantisto," 1894. Ido nun enhavas ĉiujn ses proponojn de Zamenhof, ĝi do estas la lingvo celata de Zamenhof, ĝi estas lia vera Reform-Esperanto. Tial **sekvu Zamenhof** kaj uzu Idon, Reformesperanto!

La nomoj de kelkaj landoj ricevas formon plej similan al la enlanda nomo, aŭ al ilia internacia nomo: Kanada, Maroko, Europa, Azia, Afrika, Australia, Amerika.

Oni konsideras en Ido kiel fremdajn vortojn ĉiujn specialajn al unu nacio; speciale la nomojn de naciaj mezuroj, pezoj, monunuoj ktp., eksteraj el la metra sistemo: para, pound, kopek, verst; pasha, ulema, geisha, kimono, troika ktp.

Kiel **titolon honorantan** kaj signon de respekto al alta persono, oni uzas **sinioro**, aldonante la titolon de la persono: sinioro reĝo, sinioro princo, sinioro episkopo. Pri la ordinaraj personoj oni uzas **sioro** aŭ **siorulo** (E. sinjoro) **siorino** aŭ **damo** (sinjorino) kaj **damzelo** (fraŭlino). La vorto fraŭlo ne ekzistas en Ido, ĝi estas anstataŭata de **celibo**, sen-edza **viro** aŭ **muliero**.

*Kurta prototexto en Ido.*

## ORIGINO DI LA ARTIFICALA MUZIKO

En antikva tempo, longe ante la nasko di Homer, vivis pastoro-puero en Grekia, qua pasturigis sua mutoni sur la herboza alpi di Parnaso. Por amuzar su, il tranchis kano, boris trueti aden ol e pleis tre gracioze sur ita fluto. Joyoze il invitis sua amiki facar lo sama, ma li mokis ilu. "Ka ne suficas a tu la kanto di la uceli e la melodioza voco di la yuna puerini? Pro quo ni bezonas nova muziko?"

Ma la pastoro-puero ne cedis, e la yuna pastori di Parnaso questionis la saji en Grekia. "Ho, honorinda saji," li dicitis, "kad artificala muziko esas posibla?" La honorinda saji meditis longe, karezis sua longa, blanka barbi e proklamis la oraklo: "No, tala muziko esas neposibla, nam ol nultempe existis; e se ol esus posibla, ol esus quale la balbutado di barbari, konfuza mixuro de soni, nesuportebla por omna delikata oreli."

Triumfante la yuna pastori retrovenis a sua mutoni ed itere li mokis la tro inventema kamarado. Ma ica esis persistema. Sen despito lu tranchis kani, sencese lu ofris oli a sua amiki. Fine li acceptis e komencis produktar soni de granda charmo.

Tale naskis la artificala muziko. Ol ne supresis la kantado di la uceli ed ol ne tacigis la melodioza voco di la yuna puerini. Ol vivas malgre vi, saji de Grekia, ed ol vivos tam longe kam homi respiras.

## INVITO A KOMUNA LABORO ! (EN IDO)

La maestro Zamenhof trovis la fundamento di la futura linguo internaciona en Esperanto. De 1900 til 1907 e pose de 1907 til 1914 la Delegitaro por adopto di Linguo Internaciona ed olua Akademio (la nuna Ido-Akademio) developis ta fundamento kreita da Zamenhof segun la sama principi ed en la sinso previdita da ilu.

Ido esas Esperanto parperfektigita en la spirito di Zamenhof.

Pos ke la reformproponi da Zamenhof (simila a la cadia Ido) refuzesis per majoritato de 50 personi, la autoro dil linguo skribis en la "Fina rezultato de la voĉdonado" en novembro 1894 :

*"Kelkaj pensas, ke la farita decido malpermesas por ĉiam iam ŝanĝon en nia lingvo, kaj faras ĝin por ĉiam tute rigida. Tio ĉi estas eraro. Ĉu iam poste oni faros iajn ŝanĝojn aŭ ne,—pri tio neniu decidis nek povas decidi."*

Zamenhof mortis, ma lua spirito vivas en Ido e la Ido-movado. La Idomovado laboras en la tota mondo por la finala vinko di la granda ideo di komuna linguo helpanta, e por la adopto di la maxim perfekta linguo por la maxim multa homi sur la tero.

"Se vi havas altra voyo, qua duktos ni plu rapide e plu certe a nia skopo, montrez ol a ni e ni sequos ol !" Tale parolis Zamenhof e la Idistaro nun montras ica voyo en

Ido invitanta singla Esperantisto a kunlaboro sequante la maxim kurta e senrezista voyo al suceso. "Disipez nul energio, profitez ol." (Prof. Ostwald, prezidanto dil Delegitaro).

Ica libreto esas invito studiar la historio di Ido e dil Linguo Internaciona segun la nombroza dokumenti rekomendata. Pos kurta tempo di apliko di Ido, lektio dil ampla Ido-literaturo, dil Ido-revui, di konverso, studio e skribo vu esos kapabla judikar por vu ipsa, vu esos nedependanta de judiki da altri e vu povos refuzar Ido kom regreso od aceptar ol kom plu bona solvuro, kom progreso, plu perfekta, plu proxima al ideali di Zamenhof !

Ni Idisti expektas sen timo via judiki, fidante en senprejudika exameno e studio. Ni ofras nia manui por komuna laboro.

HEINZ JACOB

London, 1934



## CIENCISTI JUDIKAS PRI IDO

"Me kredas en la posibleo ed la utileso di artifizala mondolinguo. La gramatiko di Ido satisfacas plu bone la postuli di mondolinguo kam ta di Esperanto."

*Prof. A. Meillet,  
Collège de France.*

"Kom filologiale produkturo artifizala, Ido superesas Esperanto. Ido esas plu simpla, plu transparenta, sociale plu utiligebla kam Esperanto."

*Prof. Schrijen,  
Utrecht.*

"Kom filologo me mustas decidite preferar Ido, nam ol esas plu logikala e klara, plu facile lernebla, eufonia ed internaciona, do plu bona kam Esperanto."

*Prof. A. Späti.*

"Per sua exakta expresi por la penso, Ido superesas la naturala lingui, qui formikumas de omnasorta neklara, nelogikala e plur-senca expresi."

*Prof. L. Couturat,  
Collège de France.*

"Me tradukis en Ido peco de mea propa verki kemiala e filozofala e konstatis ne nur, ke la tradukuro esas plu kurta kam la Germana texto, me anke ke ol expresas la pensi plu klare e precize."

*Prof. Wilh. Ostwald,  
Leipzig.*

"Ma se Esperanto ne esas sat perfekta por la preciza ekspreso di la nocioj dil maxim moderna scienco, ol anke ne yurizesas, funcionar kom la 'lingua franca' dil mondo-trafiko, lore ol anke ne povas rekomendar kom la linguo dil sciencisti, e tote ne kom linguo universala di la futuro."

*Prof. Dro Brunnhofer,  
Universitato Bern.*

"Pos 25 yari di kontinua laboro, spensi, sakrifiki e propagado por Esperanto, la nerealego di irga necesa linguala perfektigo konvinkis me, ke en tala stando Esperanto ne esas apta por servar kom digna interlinguo... me cesis omna ago por Esperanto... konsakrante mea energio por Ido, quan me fakte agnoskas kom Esp. perfektigita konforme al principii fundamentala di Zamenhof ipsa..."

*Prof. Giacomo Mezzini,  
Italia.*

"...grava motivi pledas por artifizala linguo formacita segun la principii qui aplikesis en Esperanto e lua plubonigita decendantulo Ido."

*Prof. A. Noreen,  
Uppsala.*

"...linguo qua ne povas nemediate telegrafesar od impresar per ordinara tipi, olun me neposible povas aprobar kom internaciona komunikilo."

*Prof. Koek, Lund.*

"Ido ne esas la utopio di 'kreiva fantazio,' ma objektala ciencala vereso, qua stacas koram ni. E future ni ne povos ignorar ta vereso, quale on ne povas negar irga altra necesa vereso por sempre."

*Prof. Lorenz,  
Frankfurt a/Main.*

**La Unio por la Linguo Internaciona (Ido)** unionas omna adheranti di la ideo por la linguo helpanta. Ol propagas Ido kom la maxim perfekta solvuro dil problemo. La Ido-Akademio garantias la linguala developo en omna domeni fakala.

La Unio invitas omna personi favoranta la linguo helpanta, kooperar en komuna kombato por la difuzo ed adopto dil ideo mondo-linguala.

## LITERATURO

|  | <i>Mk.</i> |
|--|------------|
| <i>Andersen</i> , La nova vesti .. .. .  | -1,15      |
| <i>Ebner-Eschenbach</i> , Krambambuli .. .. .  | -3,30      |
| <i>Grimm</i> , Rakonti .. .. .   | -4,45      |
| <i>Hauff</i> , La Kantistino .. .. .   | -5,50      |
| <i>Lagerlöf</i> , La adolecantino .. .. .  | 1,25       |
| <i>Maupassant</i> , Quar rakonti .. .. .   | -3,30      |
| „ La Papa di Simon .. .. .   | -2,20      |
| <i>Molière</i> , Mediko kontrevole .. .. .   | -5,50      |
| <i>Schiller</i> , Monologo ek W. Tell .. .. .  | -1,10      |
| <i>Psalmaro</i> , libro 1 til 5 .. .. .  | 2,20       |
| <i>Racine</i> , Esther .. .. .   | -6,60      |
| <i>Noetzi</i> , Internaciona docolibro, tote en Ido, segun la direkta metodo .. .. . | -8,85      |
| <i>Guignon</i> , Lernolibro segun la Delmas-tabeli, tote en Ido .. .. .              | -7,70      |

## LEKSIKONOJ

|  |       |
|--|-------|
| <b>Biologiale lexiko</b> da Boubier, en sis lingui .. .. .   | 1.50  |
| <b>Matematikala lexiko</b> da Couturat en kin lingui .. .. . | 2.00  |
| <b>Radio-lexiko</b> da Feder-Nordin en sis lingui .. .. .    | 4.00  |
| <b>Fotografala lexiko</b> da Pfaundler en kin lingui .. .. . | 1.50  |
| <b>Katalogo</b> di Idolibri, 2a ed. .. .. .                  | -1.10 |
| (10% por la afranko)   |       |

*Ido-Centrale, Soorstr. 75, Berlin-Charlottenburg 9.  
(Postcheko-konto BERLIN 1078 04.)*



La plej grava verko por la lingva  
studanto de Ido:

## KOMPLETA GRAMATIKO DETALOZA DI IDO

Da Louis de Beaufront, ex-sekretario dil Ido-  
Akademio.

282 paĝoj. 2 Mk. afrankite.

Ĉiuj klarigoj kun multaj ekzemploj tute en Ido.

IDO-CENTRALE, BERLIN-CHARLOTTENBURG 9  
(*Postcheho-Konto* BERLIN 1078 04)

Ĉu vi jam posedas la

## ESPERANTO - IDO

vortaron ?

de HEINZ JACOB

vortaro kompara de la du internaciaj helplingvoj, kun la  
afiksoj, la tabelo de la korelativaj vortoj kaj la plena  
gramatiko el la Fundamento

pli ol 3000 vortoj. 1.10 Mk. afrankite.

## IDO - HIMNO

*da Sten Liljedahl*

*Yen ni venas mikra Idistaro  
kun ideo bel e praktikal,  
por montrar ad obstinem homaro  
maxim bona verko mondlingual.*

*Lernez Ido simpla e sparema,  
nam stranjera lingui desfacil  
esas nur obstakli disipema,  
qui impedas agi plu fertil.*

*Helpez do per honoroz kombato,  
frati sur la tero sospirant,  
al felica e vinkoza fato,  
quan meritas linguo unigant !*

*Vivez Ido, nia grand idolo,  
kom la vera linguo futurul !  
Brilez stelo, nia kar simbolo,  
klare tra la mondo unesal !*

### Kelkaj verkoj pri la historio kaj evolucio de la lingvo internacia.

|   |  |            |
|---|--|------------|
| COUTURAT, Prof. LOUIS   |  | <i>Mk.</i> |
| <b>La reformo justigata</b> .. .. .   |  | -, 60      |
| <b>Esperanto et Ido, en Franca</b> .. .. .                                    |  | -, 20      |
| <b>L'échec de l'esperanto devant la Délégation</b>                            |  | -, 50      |
| <b>Progreso, singla kayeri</b> .. .. .  |  | -, 50      |
| DE BEAUFONT, LOUIS  |  |            |
| <b>Louis Couturat</b> .. .. .   |  | -, 20      |
| <b>Lingual ekstraktaji de Progreso</b> .. .. .                                |  | -, 45      |
| <b>Kompleta Gramatiko di Ido</b> .. .. .                                      |  | 1, 80      |
| Prof. LEAU  |  |            |
| <b>Historio dil Deleĝitaro</b> .. .. .  |  | -, 50      |
| Prof. JESPERSEN   |  |            |
| <b>Historio di nia linguo</b> .. .. .   |  | -, 50      |
| TALMEY  |  |            |
| <b>Quo esas Ido ?</b> .. .. .   |  | -, 30      |
| MACPIKE   |  |            |
| <b>Filozofio di interlingvistiko</b> .. .. .                                  |  | -, 30      |
| PEUS  |  |            |
| <b>Esperanto od Ido ?</b> .. .. .   |  | -, 20      |
| Prof. YUSHMANOV   |  |            |
| <b>100 Grundfehler des Esperanto</b> .. .. .                                  |  | -, 40      |
| DYER  |  |            |
| <b>The problem of an international language</b> ..                            |  | -, 50      |
| HEINZ JACOB   |  |            |
| <b>Internacia Lerno-libro por Esperantistoj,</b><br>tute en Esperanto .. .. . |  | -, 50      |
| LÉBASNIER   |  |            |
| <b>Dérivation et composition dans la langue</b><br>internationale .. .. .     |  | -, 25      |

*Ido-Centrale, Soorstr. 75, Berlin-Charlottenburg 9.  
Postcheke-konto BERLIN 1078 04.*

**Leksikonoj gravaj por la serioza studanto de la lingvo helpa.**

|   |  |            |
|---|--|------------|
| HEINZ JACOB   |  | <i>Mk.</i> |
| <b>Esperanto-Ido (1934)</b> .. .. .   |  | 1.00       |
| Ĉi tiu libro ebligas al vi legi kaj uzi la lingvon Ido sen malfacilaĵo. Kun la plena gramatiko de Zamenhof. |  |            |
| LUTHER H. DYER  |  |            |
| <b>Ido-English Dictionary (1924)</b> .. .. .  |  | 10.50      |
| <b>English-Ido Dictionary (1924)</b> .. .. .  |  | 10.50      |
| La grandaj vortaroj da pli ol 400 paĝoj   |  |            |
| COUTURAT-FEDER  |  |            |
| <b>Deutsch-Ido (1920), pli ol 850 paĝoj</b> ..  |  | 6.50       |
| FEDER-SCHNEEBERGER  |  |            |
| <b>Ido-Deutsch (1919), 181 paĝoj</b> .. .. .  |  | 3.60       |
| DE BEAUFONT-COUTURAT  |  |            |
| <b>Français-Ido (1915), 594 paĝoj</b> .. .. .   |  | 4.60       |
| GUIGNON   |  |            |
| <b>Ido-Français, Lexique manuel</b> .. .. .   |  | 1.60       |
| AHLBERG   |  |            |
| <b>Ido-Svensk Ordbok, kaj Suplement</b> ..  |  | 2, -       |
| BRISMARK  |  |            |
| <b>Svensk-Ido Ordbok (1926)</b> .. .. .   |  | 1,50       |

por afranko sendu 10 procentojn ! Por aliaj vortaroj demandu nian katalogon de Ido-libroj.

*Ido-Centrale, Soorstr. 75, Berlin-Charlottenburg 9.  
Postcheko-konto BERLIN 1078 04.*